

Obywatelski Raport Otwarcia dla Dzielnicy Ząbkowice

osiedla: Ząbkowice, Osiedle Młodych Hutników

Dąbrowa Górnicza 2022

Niniejszy raport stanowi składową dokumentu opisującego 18 Dzielnic miasta Dąbrowa Górnicza. Powstał on w oparciu o spostrzeżenia i opinie mieszkańców, zebrane podczas spotkań warsztatowych w poszczególnych osiedlach, wywiadów indywidualnych, analizy poszczególnych funkcji oraz usług działających na terenie osiedla.

Jego celem jest krótka charakterystyka Dzielnic oraz zebranie danych i wniosków, które mają służyć mieszkańcom, organizacjom pozarządowym, radom Dzielnic, radnym rady miejskiej i administracji samorządowej jako punkt wyjścia do zarządzania Dzielnicą na zasadach współpracy w rozwiązywaniu problemów i realizacji wyzwań rozwojowych.

Raport składa się z opracowania oraz tzw. diagnoz dla poszczególnych osiedli. Jego kluczową częścią są odnośniki do internetowej mapy google zawierającej miejsca niebezpieczne, jak również te, o które należy zadbać w pierwszej kolejności. Zawarto w nim również wypracowane priorytetowe obszary dla procedury Dąbrowskiego Budżetu Partycypacyjnego.

Raport jest efektem współpracy między: mieszkańcami, animatorami oraz Wydziałem Organizacji Pozarządowych i Aktywności Obywatelskiej Urzędu Miasta w Dąbrowie Górniczej. Został przygotowany w ramach projektu realizowanego przez Stowarzyszenie Aktywna Dąbrowa w ramach zadania zleconego przez Gminę Dąbrowa Górnicza w ramach ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie. Raport opiera się na diagnozie dla każdego osiedla, 2 spotkaniach warsztatowych – po jednym w każdym z osiedli, warsztacie dzielnicowym oraz 8 wywiadach indywidualnych z mieszkańcami Dzielnic. Na obecnym etapie raport stanowi punkt wyjścia do dalszej pracy z mieszkańcami w poszczególnych Dzielnicach.

Wydział Organizacji Pozarządowych i Aktywności Obywatelskiej

Urzędu Miejskiego w Dąbrowie Górniczej.

Centrum Aktywności Obywatelskiej

ul. Sienkiewicza 6A, 41-300 Dąbrowa Górnicza

tel. 518 270 597

cao@dg.pl

Dzielnica Ząbkowice

Powierzchnia: **13,6 km**

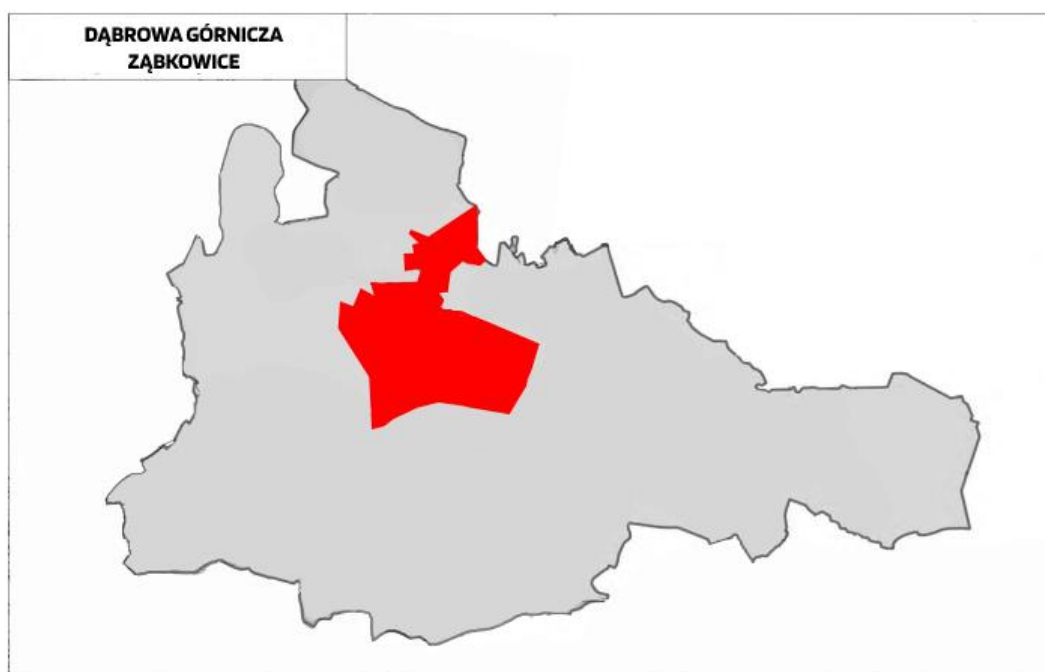
7,19 % powierzchni miasta

Liczba mieszkańców: **9 276**

8,36 % mieszkańców miasta

Dzielnica Ząbkowice składa się z 2 osiedli:

- **Ząbkowice** : powierzchnia 13,2 km , liczba mieszkańców 6 372 ¹
- **Osiedle Młodych Hutników**: powierzchnia 0,41 km², liczba mieszkańców 2 904 ²

1. Charakterystyka Dzielnicy:

Dzielnica zróżnicowana, z charakterystyczną częścią **typowo miejską** oraz otaczającymi ją **obszarami poprzemysłowymi i rekreacyjnymi**. Na terenie Dzielnicy znajdują się duże zakłady przemysłowe oraz szereg mniejszych, często uciążliwych dla mieszkańców. Dzielnica posiada bogatą historię przemysłową – na jej terenie funkcjonowały **dwie huty szkła**. Ze względu na dworzec kolejowy, będący istotnym węzłem kolei warszawsko-wiedeńskiej, Ząbkowice rozwinęły się osiągając status **samodzielnej gminy**. Wokół dworca i zakładów przemysłowych powstała typowo miejska zabudowa. W roku 1977 Ząbkowice stały się częścią Dąbrowy

¹ Dane na 28.02.2022 r.

² Dane na 28.02.2022 r.

Górnicej. Dziś jej historyczno-przemysłowy charakter podkreślają zdegradowane poprzemysłowe tereny huty szkła gospodarczego, jak również liczne średniej wielkości zakłady przemysłowe. Wraz z powstawaniem Huty Katowice, Ząbkowice zyskały osiedle hotelowe dla pracowników zakładu przemysłowego. Obecnie nosi ono nazwę **Osiedla Młodych Hutników**. Jest to typowe osiedle bloków położone na charakterystycznym wzgórzu. Pozostała część Dzielnicy to typowa **zabudowa jednorodzinna** z przyległymi ogródkami oraz blokami mieszkalnymi. Dzielnica, mimo swoich kontrastów, bogata jest w tereny zielone, czego przykładem może być istnienie dwóch parków miejskich – "Brzozowego" oraz "Tysiąclecia", a także Lasu Bienia. Dzielnica graniczy bezpośrednio z jeziorem Pogoria I. Cechą wyróżniającą Dzielnicę jest również funkcjonujący na jej terenie **Dom Kultury**.

2. *Komunikacja:*

Dzielnica **jest skomunikowana** z innymi miejscami w mieście liniami autobusowymi **175, 275, 635, 140, 84**. Czas dojazdu do centrum miasta wynosi od **25 do 40 minut**. Czas dojazdu samochodem wynosi około **20 minut**. Z Dzielnicy bezpośrednio można się dostać na trasę ekspresową S1. Obecnie trasa jest w trakcie przebudowy, a jej modernizacja znacząco wpłynie na poprawę komunikacji. Dworzec Dąbrowa Górnicza – Ząbkowice, historycznie istotny węzeł kolejowy w kraju, przekształca się w centrum przesiadkowe, które już dziś obsługuje mieszkańców sąsiednich Dzielnic. Przejazd pociągiem z Dzielnicy do Centrum zajmuje jedynie **7 minut**, a do Katowic można dotrzeć w **30 minut**.

3. *Zaplecze usługowe i rekreacyjne Dzielnicy:*

Na terenie Dzielnicy prosperuje wiele małych sklepów oraz sklepy wielobranżowe. Funkcjonuje restauracja koreańska, pizzeria, lodziarnie oraz zaplecze usługowe: kwaciarnie, apteki, przychodnie, usługi dentystyczne, siłownie;

Ponadto występuje wiele miejsc umożliwiających aktywność na świeżym powietrzu:
- **7 boisk** : boisko do koszykówki i boisko wielofunkcyjne przy Szkole Podstawowej nr 21, dwa boiska do kosza i piłki nożnej przy Szkole Podstawowej nr 22, KS UNIA ZĄBKOWICE (z tego boiska mogą korzystać wyłącznie członkowie klubu sportowego – brak

ogólnodostępności), boisko wielofunkcyjne przy Zespole Szkolno-Przedszkolny nr 7, betonowe boisko w okolicach bloku przy Alei Zwycięstwa 81;

- **9 placów zabaw:** Park Tysiąclecia /w pobliżu stacji benzynowej/, przy alei Zwycięstwa – na przeciwko Biedronki, okolice ul. Łąkowej - przy Szkole Podstawowej nr 22, Os. Robotnicze /w pobliżu bloku nr 8/, plac zabaw przy ul. Langego /w pobliżu niepublicznego przedszkola/; przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 7 , plac zabaw w okolicach bloku przy Alei Zwycięstwa 81, plac przy Alei Zwycięstwa 89, plac zabaw na terenie Przedszkola nr 28 /brak ogólnodostępności/;

- **4 siłownie plenerowe** : Park Tysiąclecia, Osiedle Robotnicze 38, Szkoła Podstawowa nr 22 , przy Alei Zwycięstwa 81;

- **1 basen:** pływalnia przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 7;

- **Tereny rekreacyjne:** dwa parki miejskie – "Brzozowy" oraz "Tysiąclecia", a także Las Bienia; „Amfiteatr Ząbkowicki”, który w ramach 3 edycji Budżetu Obywatelskiego głosami mieszkańców zostanie zmodernizowany.

4. *Instytucje użyteczności publicznej na terenie Dzielnicy:*

Na terenie Dzielnicy znajdują się instytucje o charakterze ponaddzielnicowym:

- ✓ **KS Unia Ząbkowice;**
- ✓ **Dom Kultury w Ząbkowicach z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej i Filią Miejskiej Biblioteki Publicznej;**
- ✓ **Schronisko dla Bezdomnych Caritas Diecezji Sosnowieckiej;**
- ✓ **Eko Punkt;**
- ✓ **Chrześcijańskie Stowarzyszenie Dobroczynne – Centrum Integracji Społecznej wraz ze schroniskiem z usługami opiekuńczymi;**
- ✓ **II Komisariat policji – Ząbkowice.**

Na terenie Dzielnicy znajdują się instytucje o charakterze dzielnicowym:

- ✓ Szkoła Podstawowa nr 21;
- ✓ Szkoła Podstawowa nr 22 im. Marii Skłodowskiej – Curie;
- ✓ Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 7 w Dąbrowie Górniczej;
- ✓ Przedszkole nr 33;
- ✓ Przedszkole nr 28;
- ✓ Niepubliczne Przedszkole „Inna Bajka”;
- ✓ Filia nr 2 i 10 Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Hugona Kołłątaja;
- ✓ Oddział Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej;
- ✓ Ochotnicza Straż Pożarna Ząbkowice;
- ✓ Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza „Małolat” .

5. *Pozytywne wyróżniki Dzielnicy:*

Podczas warsztatu oraz wywiadów indywidualnych pytaliśmy mieszkańców co ich zdaniem jest charakterystycznym wyróżnikiem osiedla, co im się w osiedlu najbardziej podoba oraz z jakich jego elementów są dumni.

- ✓ Stacja kolejowa z wyremontowanymi peronami i przejściami;
- ✓ Centrum przesiadkowe rozwijające się przy stacji kolejowej;
- ✓ Ścieżki rowerowe;
- ✓ Tereny zielone: Park Tysiąclecia, Park Brzozowy, Las Bienia, Rzeka Trzebyczka, Pogorie III i IV;
- ✓ Miejsce po Amfiteatrze jako nowa przestrzeń do spędzania czasu i organizacji imprez (Miejsce to będzie modernizowane w ramach 3 edycji Budżetu Obywatelskiego);
- ✓ Dom Kultury w Ząbkowicach – postrzegane jako centrum kultury; ważne również ze względów historycznych;
- ✓ Kameralny charakter osiedla, odrębnej Dzielnicy;
- ✓ Nowe place zabaw;
- ✓ Siłownie plenerowe;
- ✓ Rozbudowa infrastruktury rowerowej;
- ✓ Stadion piłkarski KS Unia Ząbkowice;
- ✓ Dobre szkoły i przedszkola;

- ✓ **Dobra komunikacja autobusowo – kolejowa;**
- ✓ **Dobre zaplecze usługowe: sklepy, apteki, punkty usługowe;**
- ✓ **Własne posesje, ogrody;**
- ✓ **Tereny zielone do rekreacji i uprawiania sportu: bieganie, jazda na rowerze;**
- ✓ **Dobre relacje między sąsiadami;**
- ✓ **Osiedle Młodych Hutników ma charakter blokowiska, ale otacza je zieleń i ulokowane jest na uboczu;**
- ✓ **Cisza od zgiełku miejskiego;**
- ✓ **Basen przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 7 w Dąbrowie Górniczej;**
- ✓ **Historyczny charakter Dzielnicy;**
- ✓ **Stosunkowo niska cena mieszkań na Osiedlu Młodych Hutników;**

6. *Miejsca, w których mieszkańcy spędzają czas wolny:*

Podczas warsztatu oraz wywiadów indywidualnych pytaliśmy mieszkańców czy w osiedlu są miejsca, w których lubią spędzać wolny czas? Jeśli nie ma takiego miejsca w osiedlu to staraliśmy się wskazać inne najbliższe osiedle oraz wskazać miejsce z potencjałem. Kolejne pytanie dotyczyło sposobu spędzania „tam” czasu – Jakie formy aktywności towarzyszą mieszkańcom, co robią w czasie wolnym? Jakie warunki/elementy/ wyposażenie /atuty miejsca sprawiają, że czas wolny spędzają właśnie tam? Czy czas ten spędzają grupowo czy indywidualnie?

Wewnątrz Dzielnicy:

- ✓ **Boisko KS Unia Ząbkowice;**
- ✓ **Obszary leśne i wodne (Las Bienia, Park Tysiąclecia, Park Brzozowy, Rzeka Trzebyczka, Pogorie I,II,III,IV);**
- ✓ **Boiska, place zabaw, siłownie pod chmurką;**
- ✓ **Dom Kultury w Ząbkowicach;**
- ✓ **Teren „Amfiteatru Ząbkowickiego”;**
- ✓ **Ogrody własne.**

7. *Miejsca niebezpieczne w Dzielnicy:*

Podczas warsztatu oraz wywiadów indywidualnych pytaliśmy mieszkańców czy w osiedlu są miejsca, w których czują się niebezpiecznie. Próbowaliśmy odnaleźć przyczynę, dlaczego są niebezpieczne; jaki jest to rodzaj niebezpieczeństwa/co wpływa na postrzeganie tego miejsca jako niebezpiecznego?

OSIEDLE ZĄBKOWICE:

- ✓ [Wzmożony ruch samochodowy przy Alei Zwycięstwa;](#)
- ✓ [Brak fragmentu ścieżki rowerowej przy Armii Krajowej;](#)
- ✓ [Skrzyżowanie Armii Krajowej z Aleją Zwycięstwa;](#)
- ✓ Infrastruktura drogowa (pasy, miejsca drogowe, lampy);
- ✓ Przejścia dla pieszych przy rampie kolejowej, zła widoczność – nieoświetlone;
- ✓ [Przejście na ul. Zw. Orła Białego z Wapienną 3](#)
- ✓ [Skrzyżowanie koło dworca;](#)
- ✓ [Teren Huty Szkła Gospodarczego – zdewastowany teren przemysłowy.](#)

OSIEDLE MŁODYCH HUTNIKÓW:

- ✓ [Dziurawe drogi;](#)
- ✓ [Zła jakość chodników;](#)
- ✓ [Złe, mało komfortowe dojście do przystanku przy autostradzie;](#)
- ✓ [Pętla autobusowa na górze osiedla – lęk mieszkańców wywołują przebywające na tym terenie osoby; Mieszkańcy wnioskują o założenie monitoringu na tym obszarze.](#)

8. *Priorytety do realizacji:*

Podczas warsztatu oraz wywiadów indywidualnych pytaliśmy mieszkańców co w osiedlu w najbliższym czasie należy bezwzględnie poprawić/ o jaki aspekt osiedla należy zadbać. Mieszkańcy mieli za zadanie spojrzeć na osiedle pod kątem następujących aspektów: bezpieczeństwo i zdrowie, czystość i zieleń, warunki do uprawiania aktywności fizycznej i dbania o zdrowie, dostępność do usług i łatwość poruszania się; kultura, edukacja, rozwój, rozrywka, w tym: dostępność i jakość oferty; kontakty społeczne i aktywność obywatelska.

Osiedle Ząbkowice

Infrastruktura drogowa :

- ✓ Infrastruktura osiedlowa (chodniki, drogi, parkingi);
- ✓ Budowa obwodnicy Ząbkowic;
- ✓ Poprawa infrastruktury drogowej (światła, przejścia, chodniki);
- ✓ Lepsze oznakowanie przejść dla pieszych;

- ✓ Postawienie lustra drogowego na Armii Krajowej na murku kolejowym skierowanego w stronę centrum Ząbkowic;

Inne:

- ✓ Stały monitoring środowiska (hałas, powietrze, woda);
- ✓ Patrole Straży Miejskiej w okresie smogowym, kontrolujące gospodarstwa domowe w kwestii opału;
- ✓ Poprawa jakości komunikacji miejskiej (więcej kursów w godzinach szczytu komunikacyjnego związanego z przejazdami do szkół i zakładów pracy);
- ✓ Remont, aktywacja i lepsze dofinansowanie Domu Kultury w Ząbkowicach;
- ✓ Utworzenie strefy kultury i rekreacji;
- ✓ Zagospodarowanie terenów Huty Szkła Gospodarczego;
- ✓ Stworzenie na terenie Huty Szkła Gospodarczego czegoś na kształt Fabryki Pełnej Życia;
- ✓ Odnowienie betonowego ogrodzenia odgradzającego drogę od torów;
- ✓ Częstszy wywóz śmieci;

Osiedle Młodych Hutników

Infrastruktura drogowa :

- ✓ Rozbudowa parkingów na Osiedlu Młodych Hutników;
- ✓ Naprawa nawierzchni dróg osiedlowych;

Mała architektura:

- ✓ Strefa Relaksu za blokiem 81 na Osiedlu Młodych Hutników (doposażenie siłowni, plac wodny, strefa ciszy z leżakami, sad, łąka kwietna);
- ✓ Odnowa zdewastowanych placów zabaw na Osiedlu Młodych Hutników;
- ✓ Rozbudowa siłowni na Osiedlu Młodych Hutników;
- ✓ Wybieg dla psów na Osiedlu Młodych Hutników;

Inne:

- ✓ Brak koszy na śmieci na odcinku od bloków do przystanku na Osiedlu Młodych Hutników;
- ✓ Częstsze patrole straży Miejskiej i Policji na Osiedlu Młodych Hutników;
- ✓ Więcej imprez dzielnicowych dla mieszkańców;

9. *Priorytetowe obszary w ramach Dąbrowskiego Budżetu Partycypacyjnego*

Na warsztacie dzielnicowym, który odbył się 21 marca 2022 roku, mieszkańcy dokonali wyboru priorytetów do realizacji w swoich osiedlach w ramach Dąbrowskiego Budżetu Partycypacyjnego na rok 2023:

Ząbkowice:

Priorytet pierwszy: Infrastruktura czasu wolnego.

Osiedle Młodych Hutników:

Priorytet pierwszy: Infrastruktura drogowo-chodnikowa, ciągi piesze.

10. *Diagnoza dla osiedla Ząbkowice – załącznik*

nazwa pliku: Diagnoza_Zabkowice_warsztaty

11. *Diagnoza dla osiedla Osiedle młodych Hutników – załącznik*

nazwa pliku: Diagnoza_OMH_warsztaty